

[Arnth Jensen.]

er mere betryggende. Tager man Aaret 1935—36, vil man se, at samtlige Høj- og Landbrugsskoler har haft et Elevantal, der svarer til ca. 41 000 Elevmaaned. Da der ydes Tilskud i Forhold til Halvdelen af disse, vil man let kunne beregne, at Maksimumsgrænsen paa de 720 000 Kr. vil betvirke, at der ikke med det samme Elevtal kan ydes 40 Kr., men kun højst 35 Kr. i Understøttelse pr. Maaned, og dette endda kun til Halvdelen af Eleverne. Naar man nu ved, at et Skoleophold koster 70 til 80 Kr. pr. Maaned, vil man se, at selv den Halvdel af Eleverne, som opnaar Understøttelse, vil komme til at betale et efter deres Forhold endogsaa ret stort Beløb, og naar man saa samtidig erindrer sig den økonomiske Situation, som nu i en Aarrække har hersket i det Erhverv, hvorfra disse Skoler henter største Parten af deres Elever, en Situation, der ikke alene, som den højtærede Undervisningsminister meget rigtigt udtalte, har udvidet Kredsen af understøttelsesberettigede meget betydeligt, men ogsaa har medført store Vanskeligheder for at tage fremmed Arbejdskraft ind i Bedrifterne i Stedet for Børnene, som sendes paa Højskoler, tror jeg, enhver uheldet Dommer vil sige, at selv om de 100 000 Kr., som jeg sagde før, er et Skred i den rigtige Retning, er de i Virkeligheden et saare lille Skred, ja, egentlig saa lille, saa jeg i hvert Fald ikke føler Trang til at takke for det.

Jeg stiller dernæst det Spørgsmaal: Behandler Samfundet nu den Ungdom, som mødes paa disse Skoler, ens? Den højtærede Minister ved sikkert, at i Lov af 22. Maj 1933 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring er det fastsat, at der af Arbejdsløshedsfonden kan ydes Støtte til Undervisning til arbejdsløse. Betingelsen for at opnaa denne Støtte er kun den, at vedkommende har været arbejdsløs i en eller to Uger, medens der, hvis den paagældende er arbejdsløshedsforsikret, overhovedet ikke er fastsat nogen som helst Maksimalgrænse for Aarsindtægt og, saa vidt jeg ved, heller ikke er taget Spor af Hensyn til, om vedkommende selv eller Forældrene er i Besiddelse af en saadan Indkomst og Formue, at det med Rimelighed kunde forlanges, at de selv betaler eller dog yder noget selv. Er man ikke arbejdsløshedsforsikret, kræves det, at Ansøgeren skal kunne godtgøre, at han eller hun ikke ved egen eller andres Hjælp er i Stand til at bekoste Undervisningen. Det betyder i Virkeligheden, sagt paa jævnt Dansk, dette: Har du en Fagforeningsbog og sørger for at blive arbejdsløs

14 Dage, før du drager paa Højskole, saa betaler det offentlige Undervisningen, Kost og Logi til dig de 5 à 6 Maaned, og er du saa heldig at bo i København eller en større Provinsby, saa har du Udsigt til foruden dette at kunne faa lidt til Klæder, Sengetøj, Vask, Rejse, Bøger, Sygekasse, Fagforeningskontingent og, hvis det kniber, ogsaa lidt Lommepege.

Den højtærede Minister nævnte i sin Forelæggelsestale det uheldige i, at de unge fra de forskellige Amter, naar de mødtes paa Skolerne, opdagede, at deres Understøttelser var tildelt dem meget forskelligt. Jeg spørger nu den højtærede Undervisningsminister, om han ikke tror, det er meget værre, naar de unge med Amtsunderstøttelser mødes med Elever, der ikke blot faar alt paa Skolen gratis, men mere til, og jeg spørger, om den højtærede Minister finder, at det er retfærdigt, at 400 Skoleelever, som er blevet i deres Pladser Tiden ud, kun fra det offentliges Side tildeles det samme Beløb til deres Skoleophold, som der bliver uddelt til 100 arbejdsløse. Selv om jeg finder, det er en god Bestemmelse, at de arbejdsløse kan komme paa Skole i Stedet for at gaa ledige paa Gader og Stræder, saa finder jeg alligevel den Forskel, der gøres paa den Ungdom, der skal ind under denne Lov, og den Ungdom, som er under den anden Lov, saa himmelraabende uretfærdig, at jeg vil mene, at alle maa finde, at der maa ske en Ændring i dette. Vi kan ikke i Længden forsvare, at den flittige og stræbsomme Husmandssøn, der gennem dygtigt, praktisk Ungdomsarbejde forbereder sig til at danne sit eget Hjem, og som i Almindelighed sætter en Ære i at blive i sin Plads Fæstemaalet ud, skal tvinges til enten at gaa fra sin Plads i Utide og derved vinde samme Rettigheder som den arbejdsløse eller, selv om han faar Statsunderstøttelse, saa skal tvinges til selv at betale ca. 350 Kr. foruden Tabet af sin Løn, hvis han vil paa Skole. Der maa ske en Ændring her. Den naturligste Vej, og vel ogsaa den eneste gennemførlige Vej, vil være at sætte det almindelige Elevtilskud meget, meget højere op, end den højtærede Minister her foreslaar.

Naar der paa de danske Arbejderhøjskoler i Esbjerg og i Roskilde ifølge Forstandernes egne Beretninger for 1936—37 kun er ca. 2 pCt. af Eleverne, som ikke modtager Understøttelsen fra Arbejdsløshedsfonden, tror jeg ikke, man kan nøjes med den Almisse, Ministeren her tilbyder i Forhold til det andet. At saa disse „Alt frit Elever“s Opførsel og Flid efter de fremkomne Beret-